

**FAKULTI SENI BINA, PERANCANGAN DAN UKUR
JABATAN UKUR BANGUNAN**

**KESESUAIAN REKABENTUK FIZIKAL RUANG PEMBELAJARAN
TERHADAP MEWUJUDKAN PERSEKITARAN AKADEMIK (KES
KAJIAN: KOMPLEKS TAHIR MAJID)**

Satu disertasi yang disediakan sebagai memenuhi
Sebahagian dari syarat untuk penganugerahan
Sarjana Muda Ukur Bangunan (Kepujian)

DISEDIAKAN OLEH : REMI AZRUDDIN BIN SULAIMAN
SESSI : TAHUN AKHIR
(2003/2003)

**JABATAN UKUR BANGUNAN
FAKULTI SENIBINA, PERANCANGAN DAN UKUR
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA**

DISSERTASI BSV695

PENGESAHAN PEMBETULAN DISSERTASI

Dengan ini adalah disahkan bahawa pelajar berkenaan telah membuat pembetulan seperti yang telah diarahkan dan seterusnya dibenarkan menjilid dissertation beliau.

Nama Pelajar : REMI AZRUDDIN BIN SULAIMAN
No. Pelajar : 2000617598
Tajuk Dissertasi : KESESUAIAN REKABENTUK FIZIKAL RUANG
PEMBELAJARAN TERHADAP MEWUJUDKAN
PERSEKITARAN AKADEMIK (KES KAJIAN :
KOMPLEKS TAHIR MAJID)
Semester : 05 (APRIL 2000 – OKTOBER 2002)
Nama penyelia : TN. HJ. WAN ZULKIFALI BIN WAN MOHD.
Tandatangan :
Tarikh : 21/10/2002

PENGHARGAAN

Syukur ke hadrat Allah S.W.T kerana dengan limpah kurnianya dapat penulis menyiapkan disertasi ini.

Pertama sekali penulis ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada Tn. Hj. Wan Zulkifali bin Wan Mohd, Penyelia disertasi ini kerana bimbingan dan tunjuk ajarnya dapat penulis menyiapkan disertasi ini. Tidak lupa juga kepada Ketua Kursus Ijazah Ukur Bangunan, En. Ghazali bin Mohd. Amin kerana memberi sedikit sebanyak bantuan dalam penyiapan disertasi ini.

Penulis juga ingin mengucapkan jutaan terima kasih kepada ayahanda Sulaiman bin Mohd. Noh dan bonda tersayang Azizah bte Baba kerana menjadi pendorong utama kepada penulis bagi menyiapkan disertasi ini. Tidak lupa juga kepada Pihak Jabatan Kerja Raya Shah Alam yang memberi kerjasama kepada penulis dalam proses penyiapan disertasi ini. Kepada rakan-rakan seperjuangan, segala jasa yang kalian berikan tidak akan dilupakan.

Akhir kata penulis ingin meminta maaf sekiranya ada kekurangan di dalam penyiapan disertasi ini. Segala kekurangan adalah datang dari penulis sendiri dan yang sempurna itu hanya dari Allah S.W.T.

ABSTRAK

Ruang pembelajaran merupakan ruang di mana penghuninya atau penggunanya melakukan aktiviti yang berkaitan dengan pelajaran dan pembelajaran. Aktiviti yang biasanya dilakukan di dalam ruang ini ialah mendengar syarahan dari pensyarah, melakukan kerja-kerja makmal atau studio, menelaah pelajaran dan sebagainya. Kesemua aktiviti yang dilakukan ini memerlukan keselesaan bagi mencapai matlamat setiap aktiviti tersebut. Rekabentuk fizikal ruang pembelajaran yang baik akan memberi atau menolong para pengguna mencapai matlamat yang telah disebutkan. Penggunaan bahan binaan bagi sesebuah bangunan atau ruang pembelajaran juga memerlukan justifikasi yang betul. Penggunaan bahan yang sesuai akan memperkuatkan lagi fungsi rekabentuk fizikal ruang di dalam bangunan tersebut dan ia akan mencapai matlamat penggunaan bangunan tersebut.

Penghargaan	i
Abstrak	ii
Isi Kandungan.	iii
Senarai Gambarajah	vi
Senarai Jadual	vii

ISI KANDUNGAN **muka surat**

BAB 1

1.0 KESESUAIAN REKABENTUK FIZIKAL RUANG PEMBELAJARAN

1.1 PENGENALAN	1
1.2 ISU DAN MASALAH	3
1.3 OBJEKTIF KAJIAN	3
1.4 SKOP KAJIAN	4
1.5 METHODOLOGI KAJIAN	5

BAB 2

2.0 RUANG PEMBELAJARAN

2.1 PENGENALAN	7
2.2 DEFINASI RUANG PEMBELAJARAN	9
2.3 FAKTOR YANG PERLU DITITIKBERATKAN DI DALAM RUANG PEMBELAJARAN	12
2.3.1 Faktor Visual	12
2.3.2 Faktor Bunyi	13
2.3.3 Faktor Suhu	14
2.3.4 Faktor Berkenaan Dengan Ruang (Spatial Factors)	14
2.4 BERKONGSI RUANG	15
2.4.1 Apa Itu Cara Penggunaan Ruang (Spatial Behaviour)	16
2.5 KAJIAN MENGENAI CARA PENGGUNAAN RUANG (SPATIAL BEHAVIOUR)	18
2.5.1 Implikasi Kepada Pensyarah	23
2.6 PEMILIHAN SUSUNAN BAGI RUANG PEMBELAJARAN	23
2.7 ASPEK PENYUSUNAN RUANG PEMBELAJARAN	24
2.7.1 Kerja Secara Individu	25
2.7.2 Kerja Secara Berkumpulan	26
2.7.3 Kerja Secara Kompetatif	27
2.7.4 Kepelbagaian Aktiviti : Kepelbagaian Susunan Tempat Duduk	28